

Kto, gdzie, jaki alkohol kupuje

Jan Garlicki, Centrum Badań Marketingowych Indicator, jgarlicki@indicator.pl

INDICATOR
CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH

Centrum Badań Marketingowych INDICATOR od lat regularnie przeprowadza cykliczne badanie na temat zwyczajów i zachowań konsumpcyjnych Polaków na rynku napojów alkoholowych. Dzięki temu możliwe jest nie tylko dokonanie całościowej analizy rynku z punktu widzenia konsumenta, ale również pogłębianie analizy poprzez porównywanie poszczególnych edycji badania i wyznaczanie kształtujących się na tym rynku trendów. Ostatnią falę badania (XXX тура) przeprowadzono w grudniu 2012 roku. Wybrane wyniki tego pomiaru zaprezentowano w niniejszym artykule.

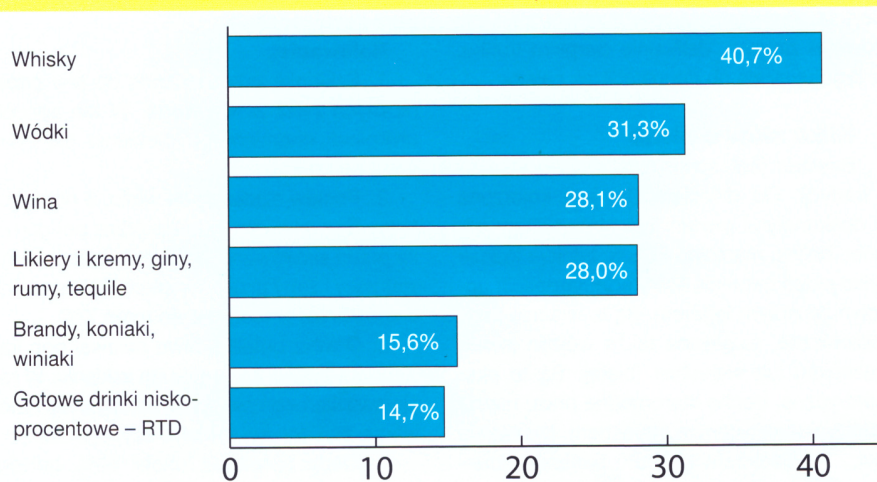
Po whisky do hipermarketu

W trakcie badania osoby kupujące alkohol zostały poproszone o wskazanie dwóch miejsc, w których najczęściej nabywają poszczególne rodzaje alkoholi. I tak w 2012 roku w hipermarketach najczęściej wśród napojów alkoholowych kupowano whisky (40,7%). Co trzeci klient kupujący alkohol do swojego koszyka wkładał wódkę (31,3%), wino (28,1%) lub inny alkohol mocny (28,0%): likier, krem, gin, rum lub tequilę. Gotowe drinki niskoprocentowe (33,3%) to najczęściej kupowany rodzaj alkoholi w sklepach osiedlowych. Również dużą popularnością w tego rodzaju kanałach dystrybucji cieszą się wina (29,1%) oraz wódki (27,0%) – sięga po nie co trzeci kupujący napoje alkoholowe w osiedlowych sklepach. Dokładny rozkład odpowiedzi respondentów prezentują wykresy 1a oraz 1b.

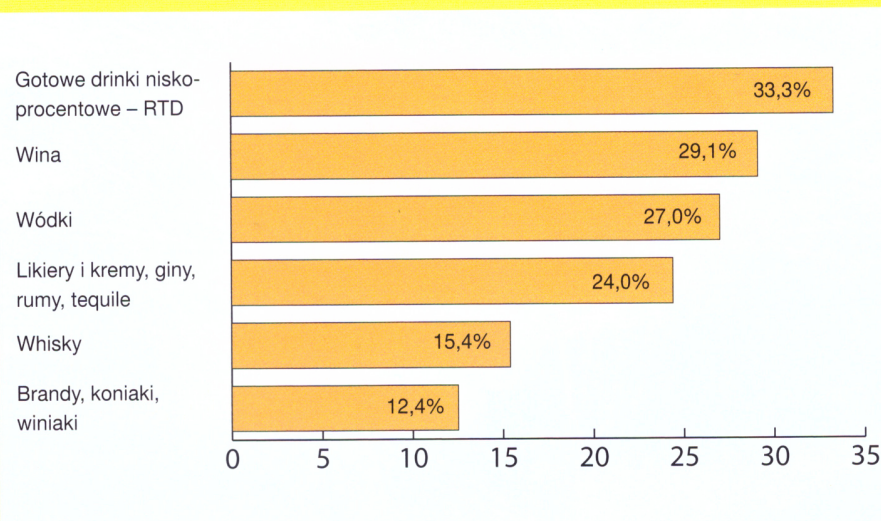
Hipermarkety dla młodych

Na podstawie odpowiedzi na pytanie: „W jakich miejscach dokonuje Pan(i) najczęściej zakupu napojów alkoholowych?” oraz danych socjodemograficznych respondentów nakreślone zostały profile osób dokonujących zakupu napojów alkoholowych w różnego rodzaju sklepach. Poniżej

Wykres 1a. Zakup poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych – hipermarkety

Wykres 1b. Zakup poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych – sklepy osiedlowe

zaprezentowane zostały profile socjodemograficzne osób kupujących alkohole w hipermarketach (tabela 1) oraz sklepach osiedlowych (tabela 2).

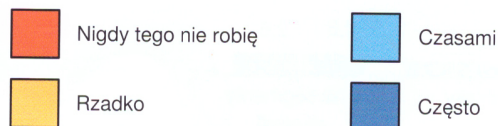
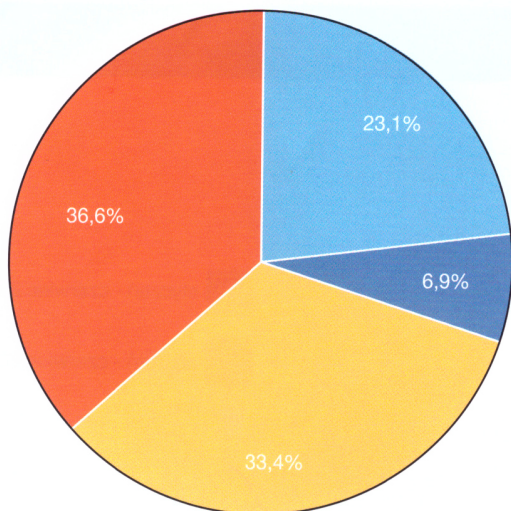
Hipermarkety były głównym miejscem zakupu alkoholi w 2012 roku dla młodych osób (grupy 18 - 25 i 26 - 35 lat), mieszkańców dużych miast (100 - 200 tys. mieszkańców). To z reguły osoby pozostające w nieformalnych związkach, ze średnim bądź wyższym wykształceniem, których miesięczne dochody netto mieszczą się w przedziale 2000 - 3000 złotych. Są to głównie pracownicy umysłowi z wyższym wykształceniem oraz pracownicy placówek handlowych. Pokażną grupę stanowią prywatni przedsiębiorcy, a także pracownicy umysłowi bez wyższego wykształcenia.

Sklepy osiedlowe dla każdego

Z kolei zakupów napojów alkoholowych w sklepach osiedlowych dokonują z reguły mężczyźni, mieszkańcy zarówno na wsi, jak i dużych miast. Wydają oni na tego typu trunki do 100 złotych miesięcznie lub ponad 200 złotych. Są to głównie rolnicy lub gospodynie domowe. Pokażną grupę wśród osób dokonujących zakupów alkoholi w sklepach osiedlowych stanowią również robotnicy oraz przedstawiciele wolnych zawodów. Alkohole w tego typu sklepach często kupują również osoby w średnim wieku, będące rozwiedzione, wolne lub pozostające w nieformalnych związkach. Sklepy osiedlowe cieszą się dużą popularnością wśród emerytów i rencistów, osób starszych, a także wdowców jako miejsce zakupu alkoholu.

Badanie porusza również kwestie zachowań konsumentów w różnych sytuacjach zakupowych. Osoby dokonujące zakupu alkoholi zostały zapytane o to, jak często zdarza im się, że idąc do sklepu po jeden produkt, nabierają ochoty na inny i go nabywają. Ankietowani nie przyznali się jednak do spontanicznych zakupów – jedna trzecia badanych (36,6%) zaprzeczyła, by podejmowała takie decyzje w sklepie, kolejne 56,5% zadeklarowała, iż dokonuje impulsywnych zakupów rzadko bądź czasami. Zaledwie 7% badanych twierdziło, że często robi takie nieplanowane zakupy.

Wykres 2. Zachowanie pod wpływem impulsu: jak często zdarza się, że idąc do sklepu po jeden produkt, nabiera Pan(i) ochoty na kupno innego i nabywa go?

Tabela 1. Profil klientów kupujących alkohole w hipermarketach [%]		
Wśród osób kupujących alkohol		33,9
Płeć	kobieta	37,1
Miejscowość zamieszkania	miasto 100 000 - 200 000 mieszkańców	50,0
Dochód osobisty	2500 - 3000 PLN	43,4
	2000 - 2499 PLN	37,9
Wydatki na alkohol	50 - 99 PLN	35,5
Wiek	18 - 25 lat	38,1
	26 - 35 lat	35,8
Wykształcenie	wyższe	39,6
	średnie	37,3
Stan cywilny	w nieformalnym związku	50,9
Zawód	pracownik umysłowy z wyższym wykształceniem	55,0
	pracownik placówki handlowej	45,1
	przedsiębiorca prywatny	40,8
	pracownik umysłowy bez wyższego wykształcenia	39,2

Tabela 2. Profil klientów kupujących alkohole w sklepach osiedlowych [%]		
Wśród osób kupujących alkohol		30,6
Płeć	mężczyzna	34,2
Miejscowość zamieszkania	wieś	33,7
	miasto powyżej 200 000 mieszkańców	31,3
Dochód osobisty	poniżej 1000 PLN	38,6
	2500 - 3000 PLN	33,7
Wydatki na alkohol	Powyżej 200 PLN	50,0
	50 - 99 PLN	31,4
Wiek	powyżej 65 lat	35,3
	51 - 65 lat	35,2
	36 - 50 lat	34,3
Wykształcenie	podstawowe	65,2
	zawodowe	33,2
Stan cywilny	rozwiedziony	48,9
	wdowiec	38,7
	wolny	32,3
	w nieformalnym związku	31,6
Zawód	rolnik indywidualny	53,6
	gospodyni domowa	51,6
	emeryt/ rencista	42,5
	robotnik niewykwalifikowany	37,1
	przedstawiciel wolnego zawodu	35,5

Kolejna XXX tura badań rynku napojów alkoholowych w Polsce została przeprowadzona przez Centrum Badań Marketingowych INDICATOR w I połowie grudnia 2012 r. Badaniu poddano reprezentatywną kwotową próbę dorosłych mieszkańców Polski liczącą 1000 osób. Badanie zostało przeprowadzone przy pomocy zestandaryzowanego narzędzia – bezpośrednich (face-to-face) wywiadów kwestionariuszowych.